

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Механіко-математичний факультет
Кафедра алгебри, топології та основ математики

Затверджено

На засіданні
кафедри алгебри, топології та основ
математики
механіко-математичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08.2022 р.)

Завідувач кафедри **Банах Т.**

Силабус з навчальної дисципліни
“Геометричні задачі на побудову”,
що викладається в межах освітньо-професійної програми
“Середня Освіта (Математика)”
підготовки першого освітнього рівня вищої освіти
для здобувачів за спеціальністю
014.04 “Середня Освіта (Математика)”

Львів 2022 р.

Геометричні задачі	Геометричні задачі на побудову
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний факультет імені Івана Франка, Механіко-математичний факультет, вул. Університетська 1, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Механіко-математичний факультет, кафедра алгебри, топології та основ математики
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 – Освіта/Педагогіка 014.04 – Середня освіта (Математика)
Викладачі дисципліни	Бридун Вікторія Любомирівна, доцент кафедри алгебри, топології та основ математики
Контактна інформація викладачів	viktoriya.brydun@lnu.edu.ua , https://new.mmf.lnu.edu.ua/employee/brydun-v-1 Головний корпус ЛНУ ім. І. Франка, каб. 374. м. Львів, вул. Університетська, 1 тел. 0322394218
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю) за адресою: м. Львів, вул. Університетська 1, ауд. 374. Також можливі онлайн консультації на платформі ZOOM. Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://new.mmf.lnu.edu.ua/academics/bachelor/curriculum-education
Інформація про дисципліну	Дисципліна “Геометричні задачі на побудову” є вибірковою дисципліною зі спеціальності 014.14 Середня Освіта (Математика) для освітньо-професійної програми підготовки бакалавра, яка викладається в Львівському національному університеті імені Івана Франка в другому семестрі третього року навчання в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Курс ознайомлює з основними геометричними побудовами та методами, якими ці побудови здійснюються. Здебільшого цей курс спрямований на набуття практичних навиків розв’язування геометричних задач на побудову.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення дисципліни вільного вибору “Геометричні задачі на побудову” є освоєння студентами теоретичних і практичних основ класичної теорії геометричних побудов із застосуванням сучасних засобів для здійснення і візуалізації геометричних побудов.

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В.К. Маловичко, <i>Теорія і практика геометричних побудов</i>, Радянська школа, Київ, 1941 2. І.А. Кушнір, <i>Методи розв'язання задач з геометрії</i>, видавництво "Абрис", Київ, 1994 3. Л.М. Лоповок, <i>Збірник вправ з геометрії для 6 – 8 класів</i>, Радянська школа, Київ, 1977 4. М.І. Бурда, <i>Розв'язування задач на побудову в 6 – 8 класах</i>, Радянська школа, Київ, 1941 5. І.А. Кушнір, <i>Трикутник у задачах</i>, видавництво "Либідь", 1994 6. О.М. Астряб, О.С. Смогоржевський, <i>Методика розв'язування задач на побудову</i>, Радянська школа, Київ, 1960 7. Шкільні підручники з геометрії <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. В.Є. Михайленко, В.В. Ванін, С.М. Ковальов, <i>Інженерна та комп'ютерна графіка</i>, видавництво "Каравела", Київ, 2017
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Загальний обсяг: 6-ий семестр: 120 годин. Аудиторних занять: 48 год., з них 32 год. лекцій та 16 години практичних робіт. Самостійної роботи: 72 год.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми формуються програмні компетентності:</p> <p>Загальні компетентності: ЗК 2, ЗК 7, ЗК 9</p> <p>Фахові компетентності спеціальності: ФК 2, ФК 7</p> <p>Програмні результати навчання: ПРН 1, ПРН 3, ПРН 6, ПРН 16</p>
<p>Ключові слова</p>	<p>Геометрична побудова, циркуль, одностороння лінійка, двостороння лінійка, косинець, метод, симетрія, гомотетія, інверсія, обертання, геометричне місце точок, паралельне перенесення</p>
<p>Формат курсу</p>	<p>Очний, дистанційний Проведення лекцій, лабораторних робіт і консультацій.</p>
<p>Теми</p>	<p>Перелік тем подано в додатку у формі схеми курсу.</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>Залік у кінці семестру</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з шкільного курсу геометрії та алгебри.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання</p>	<p>Лекції, презентації, спільні розробки, робота у групах, дискусія, підготовка індивідуальних завдань.</p>

Необхідне обладнання	Комп'ютер, проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • робота студента на лабораторних заняттях; максимальна кількість балів 50 • залік: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають письмові лабораторні роботи (тести з практичними та теоретичними завданнями).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студенти будуть виконувати самостійно. Списування, використання сторонніх джерел або засобів інформації, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекційні та лабораторні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися визначених дат для виконання письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані при поточному тестуванні, роботі на заняттях та бали підсумкового тестування (залікова контрольна робота). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час лабораторних занять; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку чи екзамену.	В залікову контрольну роботу будуть входити теоретичні та практичні питання, які вивчались під час семестру.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література	Завдання, год	Термін виконання
1	Побудови одним циркулем	Лекція	[1], [6]	2 год	До залікової контрольної
	Задачі на побудови одним циркулем	Практ.	[1 – 8]	1 год	До наступної практичної
2	Побудови односторонньою лінійкою	Лекція	[1], [6]	2 год	До залікової контрольної
	Задачі на побудови односторонньою лінійкою	Практ.	[1 – 8]	1 год	До наступної практичної
3	Побудови двосторонньою лінійкою	Лекція	[1], [6]	2 год	До залікової контрольної
	Задачі на побудови двосторонньою лінійкою	Практ.	[1 – 8]	1 год	До наступної практичної
4	Побудови косинцем	Лекція	[1], [6]	2 год	До залікової контрольної
	Задачі на побудови косинцем	Практ.	[1 – 8]	1 год	До наступної практичної
5	Основні побудови циркулем та лінійкою	Лекція	[1 – 8]	2 год	До залікової контрольної
	Застосування основних побудов циркулем та лінійкою	Практ.	[1 – 8]	1 год	До наступної практичної
6	Основні побудови циркулем та лінійкою	Лекція	[1 – 8]	2 год	До залікової контрольної
	Застосування основних побудов циркулем та лінійкою	Практ.	[1 – 8]	1 год	До наступної практичної
7	Метод геометричних місць (на площині)	Лекція	[1 – 8]	2 год	До залікової контрольної
	Задачі, які розв'язуються методом геометричних місць (на площині)	Практ.	[1 – 8]	1 год	До наступної практичної
8	Метод геометричних місць (в просторі)	Лекція	[1 – 8]	2 год	До залікової контрольної
	Задачі, які розв'язуються методом геометричних місць (в просторі)	Практ.	[1 – 8]	1 год	До наступної практичної
9	Метод симетрії	Лекція	[1 – 8]	2 год	До залікової контрольної

	Задачі до теми “Метод симетрії”	Практ.	[1 – 8]	1 год	До наступної практичної
10	Метод обертання навколо осі	Лекція	[1 – 8]	2 год	До залікової контрольної
	Задачі до теми “Метод обертання навколо осі”	Практ.	[1 – 8]	1 год	До наступної практичної
11	Метод обертання навколо точки	Лекція	[1 – 8]	2 год	До залікової контрольної
	Задачі до теми “Метод обертання навколо точки”	Практ.	[1 – 8]	1 год	До наступної практичної
12	Метод паралельного перенесення	Лекція	[1 – 8]	2 год	До залікової контрольної
	Задачі до теми “Метод паралельного перенесення”	Практ.	[1 – 8]	1 год	До наступної практичної
13	Метод гомотетії	Лекція	[1 – 8]	2 год	До залікової контрольної
	Задачі до теми “Метод гомотетії”	Практ.	[1 – 8]	1 год	До наступної практичної
14	Геометрія кіл	Лекція	[1 – 8]	2 год	До залікової контрольної
	Задачі до теми “Геометрія кіл”	Практ.	[1 – 8]	1 год	До наступної практичної
15	Інверсія	Лекція	[1 – 8]	2 год	До залікової контрольної
	Застосування інверсії в задачах на побудову	Практ.	[1 – 8]	1 год	До наступної практичної
16	Класичні задачі на геометричні побудови	Лекція	[1 – 8]	2 год	До залікової контрольної
	Залікова контрольна	Практ.	[1 – 8]	1 год	До залікової контрольної